

[Handelsministeren.]

som med det Reglement, som ogsaa er vedtaget Sveriges Riksbank vedrørende. Jeg kan ikke se, at den Lov, som er vedtaget, og som er at betragte som en Nyordning for Sveriges Riksbank, indeholder Ting, der kommer paa tværs af det Lovforslag, her er Tale om. Hvis man gennemgaar dette Lovforslag Paragraf for Paragraf baade med Hensyn til Rubriceringen og med Hensyn til Indholdet, kan jeg ikke skønne rettere, end at der vel er Forskel paa Indholdet i den svenske Riksbanklov og det foreliggende Lovforslag, men Forskellen er begrundet i de særlige Omstændigheder, der kommer i Betragtning, naar man lovgiver om dette Spørgsmaal i Sverige, og naar man lovgiver her.

Naar vi, for at nævne noget bestemt, har vor Styrelse opbygget paa anden Maade, end man har det i Sverige, og paa en mere udviklet Maade end efter den svenske Riksbanklov, saa skyldes det jo den særlige Omstændighed, at vi, indtil den nye Lov træder i Kraft i Danmark, har en privat Aktiebank, medens man i Sverige har haft Stændernes Bank gennem mange Aar, og det gør jo en Væsensforskel, alene ved, at Forslaget, som jeg har forelagt, er formet, som det er, hvad Styrelsen angaar, netop fordi der har været Hensyn at tage til de særlige Forhold, der har udviklet sig i vort Land under den private Nationalbanks Tilstedeværelse.

Sveriges Riksbanks Styrelse er meget mere enkel. Der vælges nogle „fuldmægtige“; en vælges af Kongen, og han er selvskreven til at være „fuldmægtigenes ordførende“, og desuden vælges der et Antal „fuldmægtige“ af Rigsdagen, og blandt disse „fuldmægtige“, der saaledes er valgt, skal der udnævnes en Riksbankchef. Det vil i Virkeligheden sige, at Regeringen her gennem sin Stilling i Rigsdagen faar en afgørende Indflydelse paa, hvem der i det givne Tilfælde skal vælges som Sveriges Riksbankchef. Det er uden for enhver Tvivl. Dette er naturligvis en meget mere enkel Styrelsesform end den, vi har her, med Direktion, Bestyrelse og Repræsentantskab, og jeg skulde ønske, at vi kunde komme til en lige saa enkel Styrelsesform her som den, man nu har faaet i Sverige. Men jeg tror, det er meget vanskeligt at komme dertil paa Grund af de særegne Forhold, der nu engang er her i Landet i Modsætning til vort Naboland Sverige.

Men jeg er villig til i Udvalget at drøfte den svenske Lovs Indhold, som maaske paa visse Omraader kan være Rettesnor for os. Den er jo ikke fuldkommen kon-

gruent med vort Lovforslag, men den er alligevel saaledes, at jeg, alle Forhold taget i Betragtning, ikke kan skønne, at der i den Lov, som Sverige nu fra 1. Januar faar for Styrelsen af Riksbanken, er saadanne Ting, som vi maatte modsætte os fra dansk Side.

Jeg nævner her yderligere to Ting, som kommer særlig i Betragtning ved Bedømmelsen af Forholdene. Den ene Ting er det, som man kalder Seddelæknningen. Saa vidt jeg kan se, er man meget mere liberal paa dette Omraade i Sverige, end vi er her. Jeg skal ikke gøre nogen Indvending mod at komme ind paa Betragtninger Seddelæknningen vedrørende, som har været Ledemotivet for Sveriges Rigsdag og Regering, da man i Sommer vedtog de Regler, som nu skal være gældende for Sveriges Riksbank. Men nogen principiel Forskel paa det, vi opstiller, og det, der er opstillet i Sveriges Riksbanklov, er der i Virkeligheden ikke.

Endelig maa jeg henvise til det andet meget vigtige Afsnit i vort Lovforslag og i den svenske Riksbanklov, nemlig det, der vedrører Bankens Forretningsomraade. Jeg kan ikke med min bedste Vilje se, at man i Sverige har været ængstelig for at give Sveriges Riksbank en udstrakt Beføjelse til at være Erhvervsbank. Jeg kan ikke se, at der i Paragrafferne i Kapitel IV, navnlig i § 17, er noget som helst, der berettiger til at antage, at man ikke i Sverige er af den Opfattelse, at Sveriges Riksbank skal kunne drive en Bankvirksomhed, som man nu efter Omstændighederne mener, det er nødvendigt for Sveriges Riksbank, alle Forhold taget i Betragtning, at udøve.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup sagde, at man i Udvalget nu maatte sørge for at faa fuld Klarhed over, hvad den egentlige Hensigt er med Banklovforslaget, som det her er til Behandling, og talte i denne Forbindelse om Socialiseringsbestræbelser o. s. v. Alt dette skal jeg lade ligge. Der er ingen Grund til at antage, at det Banklovforslag, der her foreligger, ikke i enhver Henseende er sagligt underbygget og giver Staten netop, hvad Staten har Krav paa af Indflydelse paa Landets Seddelbank, og jeg vil i denne Forbinde'se henvise til Sverige. Der findes praktisk taget ikke noget Land, hvor man har en Seddelbank og Rigsbank paa samme Maade, som vi har haft det og fremdeles skal have det, hvor Regeringsmagten ikke udøver en afgørende Indflydelse paa vedkommende Banks Politik. Og det kan ikke være anderledes; lige meget hvilken Regering man har paa et givet Tidspunkt: Regeringen maa navnlig nu under de usikre Forhold, som eksisterer, have en